

2024/2842

14.11.2024

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2024/2842

av den 23 oktober 2024

om utvidgning av direktiv (EU) 2024/2841 till att omfatta tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i en medlemsstat

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 79.2 b,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) I syfte att stärka utövandet av rätten till fri rörlighet för personer med funktionsnedsättning och förbättra deras möjligheter att resa till eller besöka en annan medlemsstat för en kortare vistelse, fastställs genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2841 ⁽³⁾ ramen med gemensamma regler och villkor, inbegripet ett gemensamt standardiserat och lättillgängligt format, för ett EU-intyg om funktionsnedsättning som bevis på en erkänd funktionsnedsättningsstatus eller på rätt till särskilda tjänster på grund av funktionsnedsättning för att ge tillgång, på lika villkor, till alla särskilda villkor eller all positiv särbehandling som erbjuds av offentliga myndigheter eller privata aktörer för en rad olika tjänster, verksamheter eller faciliteter, inbegripet om de inte tillhandahålls mot ersättning, och för ett EU-parkeringsstillstånd för personer med funktionsnedsättning, som bevis på deras erkända rätt till parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som är reserverade för personer med funktionsnedsättning i en annan medlemsstat än den där de är bosatta.
- (2) I enlighet med artikel 79 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska unionens åtgärder bland annat syfta till att säkerställa en rättvis behandling av tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i medlemsstaterna. På grundval av detta bör en uppsättning regler fastställas med angivande av de rättigheter för vilka likabehandling mellan de personer som omfattas av direktiv (EU) 2024/2841 och sådana tredjelandsmedborgare föreskrivs.
- (3) I enlighet med artikel 67.2 i EUF-fördraget ska statslösa personer likställas med medborgare i tredjeländer vid tillämpning av detta direktiv.
- (4) För att stärka respekten för likabehandling, inkludering och icke-diskriminering, inbegripet när det gäller relevanta skyldigheter enligt internationell rätt, med avseende på personer med funktionsnedsättning som är tredjelandsmedborgare, som är lagligen bosatta i en medlemsstat och som inte omfattas av direktiv (EU) 2024/2841 och för att garantera att deras funktionsnedsättningsstatus eller rätt till särskilda tjänster på grund av en funktionsnedsättning erkänns i hela unionen och därmed också säkerställa faktiskt och fullständigt deltagande och inkludering i samhället för dessa personer på lika villkor som unionsmedborgare, är det nödvändigt att tillämpa de regler, rättigheter och skyldigheter som fastställs i direktiv (EU) 2024/2841 på personer med funktionsnedsättning som är tredjelandsmedborgare och lagligen bosatta i en medlemsstat och vars funktionsnedsättningsstatus eller rätt till särskilda tjänster på grund av funktionsnedsättning har erkänts av den medlemsstaten och, i tillämpliga fall, på personer som ledsagar eller bistår dem, inbegripet personliga assistenter, eller på assistansdjur. Till exempel bör tredjelandsmedborgare som beviljats tillfälligt skydd enligt rådets direktiv 2001/55/EG ⁽⁴⁾ eller personer som beviljats

⁽¹⁾ EUT C, C/2024/1981, 18.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1981/oj>.

⁽²⁾ Europaparlamentets ständpunkt av den 24 april 2024 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 14 oktober 2024.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2841 av den 23 oktober 2024 om inrättande av EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringsstillståndet för personer med funktionsnedsättning (EUT L, 2024/2841, 14.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2841/oj>).

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

internationellt skydd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1347⁽⁵⁾ omfattas av det här direktivet, förutsatt att de är lagligen bosatta i en medlemsstat och att deras funktionsnedsättningsstatus eller rätt till särskilda tjänster på grund av funktionsnedsättning har erkänts av den medlemsstaten.

- (5) Alla bestämmelser i direktiv (EU) 2024/2841 bör, i enlighet med det här direktivet, i tillämpliga delar gälla för tredjelandsmedborgare som omfattas av det här direktivets tillämpningsområde.
- (6) Även om detta direktiv inte bör påverka tillämpliga unionsregler om rörlighet inom unionen för tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i en medlemsstat kan detta direktiv, genom säkerställande av ömsesidigt erkännande av dessa personers funktionsnedsättningsstatus eller rätt till särskilda tjänster på grund av funktionsnedsättning i medlemsstaterna, särskilt underlätta utövandet av dessa personers rätt att förflytta sig eller resa inom unionen, förutsatt att de redan har en sådan rätt till rörlighet. När tredjelandsmedborgare som innehar ett EU-intyg om funktionsnedsättning eller ett EU-parkeringsstillstånd för personer med funktionsnedsättning förflyttar sig eller reser lagligt inom hela unionen kommer de att omfattas av rätten till ömsesidigt erkännande enligt detta direktiv.
- (7) Medlemsstaterna bör därför vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att reglerna i direktiv (EU) 2024/2841 för EU-intyget om funktionsnedsättning och EU-parkeringsstillståndet för personer med funktionsnedsättning som bevis på en erkänd funktionsnedsättningsstatus eller på en rätt till särskilda tjänster på grund av funktionsnedsättning och på deras erkända rätt till parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som är reserverade för personer med funktionsnedsättning, vilka ger tillgång, på lika villkor, till alla särskilda villkor eller all positiv särbehandling när det gäller tjänster, verksamheter eller faciliteter, även om de inte tillhandahålls mot ersättning, och till parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som erbjuds eller reserveras för personer med funktionsnedsättning och, i tillämpliga fall, för personer som ledsagar eller bistår dem, inbegripet personliga assistenter, oavsett deras nationalitet, eller för assistansdjur, även är tillämpliga på tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i en medlemsstat. Att ge sådana tredjelandsmedborgare rätt att få tillgång till särskilda villkor eller positiv särbehandling eller parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som är reserverade för personer med funktionsnedsättning på samma sätt som de rättigheter som föreskrivs för personer som omfattas av direktiv (EU) 2024/2841 påverkar inte reglerna om tredjelandsmedborgares inresa till medlemsstaternas territorium.
- (8) Medlemsstaterna uppmanas att tillhandahålla information i enlighet med direktiv (EU) 2024/2841 till tredjelandsmedborgare med funktionsnedsättning som omfattas av det här direktivet på ett språk som de förstår eller rimligen kan förväntas förstå.
- (9) Tredjelandsmedborgare med funktionsnedsättning löper större risk att utsättas för flerfaldig diskriminering. I FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning stadgas det dessutom att kvinnor och flickor med funktionsnedsättning är utsatta för flerfaldig diskriminering och det fastställs att konventionsstaterna ska vidta åtgärder för att säkerställa att de fullt och likaberättigat åtnjuter alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter. De svåra förhållanden som möter personer med funktionsnedsättning som är utsatta för flerfaldiga eller försvårade former av diskriminering på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan åskådning, nationell, etnisk, ursprunglig eller social härkomst, egendom, börd, ålder eller ställning i övrigt erkänns också.
- (10) Kommissionens skyldigheter enligt artikel 20 i direktiv (EU) 2024/2841 bör också inkludera tredjelandsmedborgare som omfattas av det här direktivets tillämpningsområde. Kommissionens rapport enligt den artikeln bör innehålla en analys av särskilda situationer av missgynnande till följd av diskriminering på flera grunder, dvs. diskriminering på grund av en kombination av funktionsnedsättning och andra grunder som är skyddade enligt rådets direktiv 79/7/EEG⁽⁶⁾, 2000/43/EG⁽⁷⁾, 2000/78/EG⁽⁸⁾ eller 2004/113/EG⁽⁹⁾, med särskilt fokus på kvinnor och flickor med funktionsnedsättning.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1347 av den 14 maj 2024 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehåll i det beviljade skyddet, om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU (EUT L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

⁽⁶⁾ Rådets direktiv 79/7/EEG av den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet (EGT L 6, 10.1.1979, s. 24).

⁽⁷⁾ Rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung (EGT L 180, 19.7.2000, s. 22).

⁽⁸⁾ Rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet (EGT L 303, 2.12.2000, s. 16).

⁽⁹⁾ Rådets direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster (EUT L 373, 21.12.2004, s. 37).

- (11) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och EUF-fördraget, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.
- (12) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.
- (13) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att utvidga de regler, rättigheter och skyldigheter som fastställs i direktiv (EU) 2024/2841 till att omfatta personer med funktionsnedsättning som är tredjelandsmedborgare, som är lagligen bosatta i en medlemsstat och som inte omfattas av direktiv (EU) 2024/2841 och personer som ledsagar eller bistår dem, inbegripet personliga assistenter, eller assistansdjur, och därigenom också underlätta deras möjligheter att förflytta sig eller resa till andra medlemsstater, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av omfattningen och verkningarna av den åtgärd som fastställer en ram med gemensamma regler och villkor, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går det här direktivet inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De regler, rättigheter och skyldigheter som fastställs i direktiv (EU) 2024/2841 ska tillämpas på tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i en medlemsstat och som inte omfattas av det direktivet och vars funktionsnedsättningsstatus eller rätt till särskilda tjänster på grund av funktionsnedsättning eller rätt till parkeringsvillkor och parkeringsmöjligheter som är reserverade för personer med funktionsnedsättning har erkänts av den medlemsstat där de är bosatta och på personer som ledsagar eller bistår dem, inbegripet personliga assistenter, eller på assistansdjur, enligt definitionerna i artikel 3.4 respektive 3.8 i det direktivet.

Artikel 2

I detta direktiv avses med *tredjelandsmedborgare* varje person som inte är unionsmedborgare i den mening som avses i artikel 20.1 i EUF-fördraget.

Artikel 3

Detta direktiv ska inte påverka tillämpliga regler om rörlighet inom unionen för tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i en medlemsstat.

Artikel 4

Medlemsstaterna får vidta åtgärder för att tillgodose tredjelandsmedborgares särskilda språkbehov, även genom språkförenkling, när så är lämpligt.

Artikel 5

Tredjelandsmedborgare som omfattas av detta direktivs tillämpningsområde ska omfattas av artikel 20 i direktiv (EU) 2024/2841.

Artikel 6

1. Medlemsstaterna ska senast den 5 juni 2027 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 5 juni 2028.

2. När en medlemsstat antar de bestämmelser som avses i punkt 1 ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 7

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 8

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Strasbourg den 23 oktober 2024.

På Europaparlamentets vägnar

R. METSOLA

Ordförande

På rådets vägnar

ZSIGMOND B. P.

Ordförande
